

Bölüm 18

Yardımcı Üreme Teknolojisinde Kullanılan İlaçlar ve Gebelik Üzerine Etkisi

Deniz TAŞKIRAN¹
Cihan TOĞRUL²

Giriş

Yardımcı üreme teknolojisi (ART); infertil hastalarda folikül geliştirme işleminin ardından oosit toplanması, toplanan kaliteli oositin laboratuvar ortamında spermle birleştirilip embriyo oluşturulması ve oluşan embriyonun uterin kaviteye transfer edilmesi işlemidir.

İnfertil kadınlardan subfertil olanların yaklaşık %10-25'inde anovulasyon görülmektedir [1]. Bu hastalarda sebebe yönelik tedavi planlanmalıdır. Anamnezde amenore/oligomenore sorgulanmalı, gerekli tetkikler (bazal hormonlar, prolaktin, tiroid uyarıcı faktör vb.) istenmelidir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tanımına göre, östrojen aktivitesi göstermeyen hipogonadotropik hipogonadizmi olan ve östrojen aktiviteye sahip normogonadotropik normogonadizmi olan (çoğu polikistik over sendromuna sahip) anovulatuvar kadınlar ovülasyon indüksiyonundan fayda görmektedir. Bu hastalarda ovülasyon indüksiyon ajanları ile monofoliküler ya da multiple foliküler gelişim ile oosit elde edilebilmektedir.

3 tip ovülasyon indüksiyonu uygulanmaktadır [2]:

- 1- Hipogonadotropik hipogonadizmi olanlarda; gonodotropin yerine koyma tedavisi
- 2- Anovulasyon ile giden normogonadotropiklerde; regülasyon tedavisi
- 3- Nedeni belli olmayan hastalarda ve multifaktöriyel nedeni olan infertil hastalarda; kontrollü ovaryan hiperstimülasyon tedavisi

¹ Dr. Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD, deniztaskiran93@gmail.com

² Doç. Dr. Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD, ?

Kaynaklar

1. Li RH, Ng EH. Management of anovulatory infertility. *Best practice & research Clinical obstetrics & gynaecology*. 2012; 26(6):757-68.
2. Homburg R, Insler V. Ovulation induction in perspective. *Hum Reprod Update*. 2002;8(5):449-62.
3. Harborne L, Fleming R, Lyall H, Norman J, Sattar N. Descriptive review of the evidence for the use of metformin in polycystic ovary syndrome. *Lancet (London, England)*. 2003;361(9372):1894-901.
4. Gilbert C, Valois M, Koren G. Pregnancy outcome after first-trimester exposure to metformin: a meta-analysis. *Fertil Steril*. 2006;86(3):658-63.
5. Glueck CJ, Wang P. Metformin before and during pregnancy and lactation in polycystic ovary syndrome. *Expert opinion on drug safety*. 2007;6(2):191-8.
6. Anonymous. Use of clomiphene citrate in infertile women: a committee opinion. *Fertil Steril*. 2013;100(2):341-8.
7. Gysler M, March CM, Mishell DR, Jr., Bailey EJ. A decade's experience with an individualized clomiphene treatment regimen including its effect on the postcoital test. *Fertil Steril*. 1982;37(2):161-7.
8. Hughes E, Brown J, Collins JJ, Vanderkerchove P. Clomiphene citrate for unexplained subfertility in women. *The Cochrane database of systematic reviews*. 2010;2010(1):Cd000057.
9. Forman R, Gill S, Moretti M, Tulandi T, Koren G, Casper R. Fetal safety of letrozole and clomiphene citrate for ovulation induction. *Journal of obstetrics and gynaecology Canada : JOGC = Journal d'obstetrique et gynecologie du Canada : JOGC*. 2007;29(8):668-71.
10. Reefhuis J, Honein MA, Schieve LA, Rasmussen SA. Use of clomiphene citrate and birth defects, National Birth Defects Prevention Study, 1997-2005. *Human reproduction (Oxford, England)*. 2011;26(2):451-7.
11. Boeddinghaus IM, Dowsett M. Comparative clinical pharmacology and pharmacokinetic interactions of aromatase inhibitors. *The Journal of steroid biochemistry and molecular biology*. 2001;79(1-5):85-91.
12. Brodie A, Lu Q, Liu Y, Long B. Aromatase inhibitors and their antitumor effects in model systems. *Endocrine-related cancer*. 1999;6(2):205-10.
13. Polyzos NP, Tzioras S, Badawy AM, Valachis A, Dritsas C, Mauri D. Aromatase inhibitors for female infertility: a systematic review of the literature. *Reprod Biomed Online*. 2009;19(4):456-71.
14. Legro RS, Brzyski RG, Diamond MP, Coutifaris C, Schlaff WD, Casson P, et al. Letrozole versus clomiphene for infertility in the polycystic ovary syndrome. *The New England journal of medicine*. 2014;371(2):119-29.
15. Sharma S, Ghosh S, Singh S, Chakravarty A, Ganesh A, Rajani S, et al. Congenital malformations among babies born following letrozole or clomiphene for infertility treatment. *PloS one*. 2014;9(10):e108219.
16. Steiner AZ, Terplan M, Paulson RJ. Comparison of tamoxifen and clomiphene citrate for ovulation induction: a meta-analysis. *Human reproduction (Oxford, England)*. 2005;20(6):1511-5.
17. Lunenfeld B. Historical perspectives in gonadotrophin therapy. *Hum Reprod Update*. 2004;10(6):453-67.
18. Weiss NS, Nahuis M, Bayram N, Mol BW, Van der Veen F, van Wely M. Gonadotrophins for ovulation induction in women with polycystic ovarian syndrome. *The Cochrane database of systematic reviews*. 2015(9):Cd010290.